

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2017 m. vasario 21 d.

Tinklas „Natura 2000“ turi būti geriau valdomas, finansuojamas ir stebimas, – teigia ES auditoriai

Pasak naujos Europos Audito Rūmų ataskaitos, tinklo „Natura 2000“, kuris yra pavyzdinė ES bioįvairovės programa, valdymą, finansavimą ir stebėjimą būtina toliau tobulinti. Pripažindami didelę tinklo „Natura 2000“ svarbą saugant biologinę įvairovę, auditoriai nustatė valdymo trūkumų ir tai, jog nepakanka patikimos informacijos apie tinklo išlaidas ir jo finansavimą. Finansavimas buvo nepakankamai suderintas su saugomų teritorijų tikslais.

Auditoriai lankėsi 24 Natura 2000 teritorijose Prancūzijoje, Vokietijoje, Ispanijoje, Lenkijoje ir Rumunijoje, kurios apima beveik visus biogeografinius Europos regionus ir konsultavosi su įvairiomis suinteresuotųjų subjektų grupėmis. Jie pripažino didelę tinklo „Natura 2000“ svarbą saugant biologinę įvairovę, tačiau padarė išvadą, kad įgyvendinant tinklą nebuvo išnaudotos visos jo galimybės.

„Tinklo „Natura 2000“ kūrimas buvo ilgas procesas, kuris dabar yra beveik užbaigtas. Norint pasiekti, kad „Natura 2000“ teritorijose bioįvairovė būtų tinkamai apsaugota, valstybės narės vis dar turi įdiegti tinkamas išsaugojimo priemones, kurios būtų tinkamai finansuojamos ir kuriose būtų nurodyti rodikliai, leidžiantys išmatuoti pasiektus rezultatus.“ – pareiškė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Nikolaos Milionis.

Auditoriai nustatė, kad valstybės narės tinklą „Natura 2000“ valdė nepakankamai gerai. Nepakankamai tinkamai buvo parengtas atitinkamų institucijų, suinteresuotųjų subjektų ir valstybių narių veiklos koordinavimas. Būtinios išsaugojimo priemonės pernelyg dažnai buvo atidėliojamos arba netinkamai apibrėžtos. Aplankytose valstybėse narėse nebuvo tinkamai įvertinti projektai, darantys poveikį tinklo „Natura 2000“ teritorijoms Nors Komisija aktyviai prižiūrėjo valstybės nares, buvo galimybių pagerinti jos rekomendacijų valstybėms narėms teikimą. Komisija išnagrinėjo daugybę skundų – paprastai juos išspręsdavo kartu su valstybėmis narėmis arba, prireikus, pradėdavo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą.

Nebuvo tinkamai sutelktos ES lėšos tinklo valdymui remti, – teigė auditoriai. Paprastai valstybės narės esamas ES lėšas naudojo kartu su savo nuosavomis lėšomis ir auditoriai nustatė, kad nepakanka patikimos informacijos apie tinklo sąnaudas ir jo finansavimo poreikius. Faktinis ES

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų priimtos specialiosios ataskaitos pagrindines mintis.

Visą ataskaitą rasite čia www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Atstovas ryšiams Tel. (+352) 4398 47063

Mob. +352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Atstovas spaudai Tel. (+352) 4398 45410

Mob. (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E. paštas: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

finansavimas iki 2013 m. ir 2014–2020 m. planuojamos paskirti lėšos buvo nepakankamai gerai atspindėtos. Teritorijos lygmeniu valdymo planuose retai buvo pateiktas išsamus išlaidų vertinimas. 2014–2020 m. programavimo dokumentuose nevisiškai atspindimi finansavimo poreikiai ir Komisija struktūrizuotai nespėdė šių trūkumų. ES finansavimo planai buvo nepakankamai pritaikyti teritorijų tikslams.

Stebėjimo ir ataskaitų teikimo sistemos buvo nepakankamos: nebuvo jokios konkrečios ES lėšų panaudojimo veiksmingumo rodiklių sistemos. Finansavimo programos lygmeniu rodikliai buvo susiję su bendraisiais biologinės įvairovės tikslais, o ne su tinklo išsaugojimo rezultatais. Teritorijų stebėjimo planai dažnai nebuvo įtraukti į valdymo dokumentus. Pagrindiniai duomenys apie teritorijos ypatybes, paprastai po stebėjimo veiklos nebuvo atnaujinami. Valstybių narių pranešami duomenys pernelyg dažnai buvo neišsamūs ir dėl to liko neišspręsta palyginamumo problema.

Auditoriai pateikia kelias rekomendacijas Komisijai ir valstybėms narėms, kad padėtų visiškai įgyvendinti Gamtos direktyvas, paaiškinti „Natura 2000“ finansavimo ir apskaitos sistemą ir geriau įvertinti tinklo rezultatus.

Pastabos leidėjams

Bioįvairovės nykimas yra viena pagrindinių su aplinka susijusių problemų Europos Sąjungoje. Tinklas „Natura 2000“ yra įsteigtas Paukščių ir Buveinių direktyvomis kaip pagrindinis ES strategijos „Europa 2020“ elementas, skirtas stabdyti biologinės įvairovės nykimą ir gerinti buveinių bei rūšių būklę.

Šiomis direktyvomis nustatomos sąlygos bendrai gamtos apsaugos sistemai visose valstybėse narėse. Tinklą „Natura 2000“ sudaro daugiau kaip 27 000 teritorijų visoje Europoje, kuriose saugomos įvairios buveinės ir rūšys ir kurios apima daugiau nei 18 % ES sausumos ir apie 6 % ES jūrų ploto. Šiose teritorijose nėra uždrausta socialinė ir ekonominė veikla, tačiau valstybės narės privalo užkirsti kelią teritorijų niokojimui ir imtis reikiamų išsaugojimo priemonių, leidžiančių išlaikyti saugomas rūšis ir buveines tinkamos išsaugojimo būklės ar jas atstatyti iki tokios būklės.

Specialioji ataskaita Nr. 1/2017 „Būtina daugiau pastangų įgyvendinant tinklą „Natura 2000“, kad būtų išnaudotos visos jo galimybės“ skelbiama 23 ES kalbomis.